

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ZEW/500/19-1/2011/MP

Warszawa, 20 maja 2011 roku

**Szanowni Państwo
Kuratorzy Oświaty
wszyscy**

Szanowni Państwo,

w ostatnim czasie otrzymuję wiele niepokojących informacji o dzieciach pogryzionych przez psy. Tylko w kwietniu tego roku media nagłośniły tragedię 2-latka spod Kutna, półrocznej dziewczynki z Lemon, 14-miesięcznego chłopca z Ostródy, 4-latka z Jedwabnego i 8-latka z Witnicy. Są to zdarzenia bardzo dramatyczne, gdyż wiele pogryzień kończy się poważnym obrażeniami, skutkującymi kalectwem. Zdarzają się też wypadki śmiertelne, tak jak to miało miejsce w przypadku 5-letniego chłopca z województwa warmińsko-mazurskiego w lutym tego roku.

W celu zmniejszenia liczby wypadków z udziałem psów, w których ofiarami są dzieci, na mocy art. 10a ust. 1-3 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), zwracam się do Państwa z prośbą o uwrażliwienie dyrektorów przedszkoli i szkół na powyższy problem oraz zmobilizowanie ich do podjęcia działań w celu zorganizowania dla dzieci (najlepiej – z udziałem rodziców), zajęć wyjaśniających zasady bezpieczeństwa dzieci w kontakcie z psami (czy szerzej – ze zwierzętami).

Uważam, iż działania przedszkoli i szkół, związane z zapobieganiem pogryzieniom przez psy, wydają się być szczególnie ważne i pilne do realizacji.

Mając na uwadze bardzo dobre doświadczenia we współpracy z Państwem w innych inicjatywach, mających na celu zwrócenie uwagi osób o wyjątkowych kompetencjach edukacyjnych, jakimi są dyrektorzy szkół

i przedszkoli, na ważne dla dzieci problemy, wierzę, że i to przedsięwzięcie przyniesie pozytywne efekty.

Będę wdzięczny za informacje o działaniach, jakie podjęli Państwo w tej sprawie.

W wyrazach szacunku
Marek Szlachetka

W załączeniu:

List otwarty Rzecznika Praw Dziecka do rodziców i opiekunów dzieci.

Otrzymują:

1. Pani Beata Pawłowicz, Dolnośląski Kurator Oświaty
2. Pani Anna Łukaszewska, Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty
3. Pan Krzysztof Babisz, Lubelski Kurator Oświaty
4. Pan Roman Sondej, Lubuski Kurator Oświaty
5. Pan Jan Kamiński, Łódzki Kurator Oświaty
6. Pan Aleksander Palczewski, Małopolski Kurator Oświaty
7. Pan Karol Semik, Mazowiecki Kurator Oświaty
8. Pani Halina Bilik, Opolski Kurator Oświaty
9. Pan Jacek Wojtas, Podkarpacki Kurator Oświaty
10. Pan Jerzy Kiszkiel, Podlaski Kurator Oświaty
11. Pan Zdzisław Szudrowicz, Pomorski Kurator Oświaty
12. Pan Stanisław Faber, Śląski Kurator Oświaty
13. Pani Małgorzata Muzoń, Świętokrzyski Kurator Oświaty
14. Pani Grażyna Przasnyska, Warmińsko-Mazurski Kurator Oświaty
15. Pani Elżbieta Walkowiak, Wielkopolski Kurator Oświaty
16. Pan Artur Gałęski, Zachodniopomorski Kurator Oświaty

Łódź, dnia 31 maja 2011 r.

ŁKO.WWE.5534.26.2011.BT

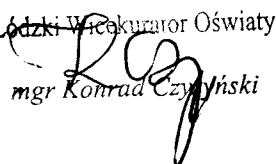
Pan
Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00 – 450 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku

W odpowiedzi na apel Pana Rzecznika (nr pisma ZEW/500/19-1/2011/MP) o zwrócenie przez rodziców i opiekunów szczególnej uwagi na konieczność zapewnienia dzieciom należytej opieki, aby je uchronić przed nieprzewidywalnymi skutkami ataków agresywnych zwierząt, uprzejmie informuję, że załączony w cytowanym piśmie „List otwarty do rodziców i opiekunów dzieci” został zamieszczony na stronie internetowej naszego urzędu. Jednocześnie z uwagi na fakt, że nie wszyscy rodzice mogą mieć dostęp do komputera, poprosiliśmy (korzystając z poczty elektronicznej) dyrektorów szkół o wyeksponowanie wspomnianego listu Pana Rzecznika w kierowanych przez nich placówkach, w sposób umożliwiający odczytanie go przez rodziców.

Z poważaniem

Łódzki Wicekurator Oświaty

mgr Konrad Czyżyński

KURATORIUM OŚWIATY W SZCZECINIE

ul. Matejki 6b, 71-615 Szczecin

tel. (091) 44 27 500, fax (091) 44 27 508

www.kuratorium.szczecin.pl

e-mail: kancelaria@kuratorium.szczecin.pl

Szczecin, 30 maja 2011 r.

KO-I-TK-400/8 /2011

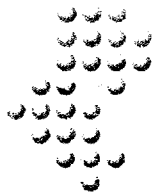
Pan

Marek Michalak

Rzecznik Praw Dziecka

w odpowiedzi na pismo ZEW/500/19-1/2011/MP z 20 maja 2011 r., uprzejmie informuję, że w celu zmniejszenia liczby wypadków z udziałem psów i zwrócenia uwagi rodziców i opiekunów dzieci oraz dyrektorów przedszkoli i szkół na konieczność podejmowania działań związanych z zapobieganiem pogryzieniom przez psy, przekazany przez Pana List do Rodziców i Opiekunów został niezwłocznie umieszczony na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Ponadto, wszystkim dyrektorom przedszkoli i szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego, przesłano drogą elektroniczną informację w ww. sprawie wraz z Pana Listem.

Zachodniopomorski Kurator Oświaty
Artur Galeski

KURATORIUM
OŚWIATY
w Katowicach

KURATORIUM OŚWIATY w Katowicach

ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice

www.kuratorium.katowice.pl | Łąpczarna 44 | katorium@katorium.katowice.pl

Katowice, 3 czerwca 2011 r.

SE-WR. 535.44.2011.ARD

Szanowny Pan
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak
Warszawa

Odpowiadając na pismo z dnia 20 maja br. (ZEW/500/19-1/2011/MP) uprzejmie informuję, że Śląski Kurator Oświaty wystosował pismo do dyrektorów przedszkoli i szkół w sprawie przeprowadzenia rozmów z dziećmi, młodzieżą i rodzicami na temat zasad bezpieczeństwa w kontakcie z psami i innymi zwierzętami. Pismo wraz z listem otwartym Rzecznika Praw Dziecka zostało umieszczone na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Katowicach: [www.kuratorium.katowice.pl / bezpieczeństwo, profilaktyka, wychowanie/](http://www.kuratorium.katowice.pl/bezpieczenstwo_profylaktyka_wychowanie/). Ponadto uprzejmie informuję, że śląska policja realizuje na terenie przedszkoli i szkół programy profilaktyczne, których problematyka dotyczy m.in. zasad bezpieczeństwa dzieci w kontakcie z psami i innymi zwierzętami. Działalność ta prowadzona jest przez cały rok zgodnie z zapotrzebowaniem szkół i placówek (np. w Katowicach realizowany jest program : „Bezpieczny maluch”).

Z poważaniem

WICEKURATOR
Laurem
Tomasz G. Góralowski

Śląski Kurator Oświaty
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Wicekurator
dos. nadzoru pedagogicznego
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Wicekurator
ek. eksperymentalno-administracyjnych
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Wydział Strategii
Edukacyjnej
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Wydział Nadzoru Wspierania
Rozwoju Zawodowego Nauczycieli
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Wydział Organów Zarządzania
Administracyjnym
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Bielsku-Białym
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Bytomiu
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Częstochowie
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Gliwicach
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Rybniku
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

Delegatura
w Sosnowcu
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 76 320 10 00, 76 320 10 01
fax 76 320 10 02

LUBELSKI KURATOR OŚWIATY

ul. 3 Maja 6; 20-950 Lublin, skrytka pocztowa 146,
Centrala KO: 81-53-85-200, Sekretariat: 81-53-85-222, Fax Centrala: 81-53-85-265
www.kuratorium.lublin.pl e-mail: kurator@kuratorium.lublin.pl

Lublin, dnia 30 maja 2011 roku

WEP.571.7.2011.MNB

**Szanowny Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00 – 450 Warszawa**

Odpowiadając na pismo z dnia 20 maja 2011 roku, znak: ZEW/500/19-1/2011/MP⁶ w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w związku z agresją psów lub innych zwierząt, uprzejmie informuję, że Kuratorium Oświaty w Lublinie podjęło następujące działania:

- 1) Zamieszczono na stronie internetowej www.kuratorium.lublin.pl prośbę Lubelskiego Kuratora Oświaty skierowaną do dyrektorów i nauczycieli przedszkoli, szkół i placówek o przygotowanie i przeprowadzenie z rodzicami spotkań dotyczących zapobiegania niebezpiecznym sytuacjom z udziałem psów oraz zorganizowanie zajęć przypominających o potrzebie przestrzegania zasad bezpieczeństwa w kontakcie ze zwierzętami.
- 2) W załączeniu do wyżej wymienionej prośby zamieszczono List Otwarty Rzecznika Praw Dziecka skierowany do rodziców i opiekunów dzieci.

Z poważaniem

Z up. Lubelskiego Kuratora Oświaty
WICEKURATOR OŚWIATY

mgr Anna Dudek-Janiszewska

Białystok, 2011.05.27

KOSiW.576.3.2011

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 20 maja 2011 roku nr ZEW/500/19-1/2011/MP w sprawie wypadków z udziałem psów, których ofiarami są dzieci, informuję, że Kuratorium Oświaty w Białymstoku podjęło następujące działania mające na celu zmniejszenie skali tych dramatycznych zdarzeń:

1. na stronie internetowej www.kuratorium.bialystok.pl zamieszczono apel skierowany do dyrektorów przedszkoli i szkół w województwie podlaskim z prośbą o zorganizowanie dla dzieci, w miarę możliwości z udziałem rodziców, spotkań i zajęć wyjaśniających zasady bezpieczeństwa dzieci w kontaktach z psami i innymi zwierzętami;
2. na ww. stronie zamieszczono Pana list otwarty skierowany do rodziców i opiekunów dzieci.

2 powołaniem,
PODLASKI KURATOR OŚWIATY
Jerzy Kiszkiel
mgr Jerzy Kiszkiel

PODKARPACKI KURATOR OŚWIATY

ul. Grunwaldzka 15

35-959 Rzeszów

WSP.966:24.2011

Rzeszów, 2011-06- 07

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie Ministrze

Zgodnie z Pana sugestią podjąłem działania dotyczące bezpieczeństwa dzieci i uczniów przedszkoli i szkół w okresie wakacyjnym.

Zamieściłem na stronie internetowej apel do dyrektorów, w którym zwróciłem uwagę na konieczność podjęcia działań przedszkoli i szkół związanych z zapobieganiem nieszczęśliwym wypadkom z udziałem dzieci i uczniów np

- pogryzienia dzieci przez psy, czy inne zwierzęta, w załączeniu pismo Rzecznika Praw Dziecka z dnia 20 maja br. (nr ZEW/500/19-1/2011/MP)

- utonięcia,

- zdarzenia drogowe,

- wypadki w czasie prac polowych (maszyny rolnicze).

Przypomniałem, że zajęcia wyjaśniające zasady bezpieczeństwa zabawy i wypoczynku winny być zorganizowane z udziałem rodziców.

Zobowiązałem wszystkich dyrektorów do przesyłania bieżących informacji o podjętych działaniach – do 30 czerwca 2011.

Ponadto:

- 7 – 8. 06 2011 r. odbędzie się seminarium na temat „Współpraca organizatorów wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

- 14 czerwca 2011 r. odbędzie się narada dla przedstawicieli samorządów lokalnych na temat „Bezpieczne wakacje – bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w czasie letniego wypoczynku”

- 1 czerwca 2011 r. rozpoczęła się kolejna edycja wojewódzkiego konkursu dla dzieci i młodzieży "Bezpieczne Wakacje 2011".

Organizatorem wielu działań jest Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie.

Z poważaniem

WZ. PODKARPACKIEGO
KURATORA OŚWIATY
Antoni Wydro
WICEKURATOR OŚWIATY

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU

80-853 Gdańsk, ul. Wały Jagiellońskie 24

tel.: (58) 322-29-00; 301-46-37
fax: (58) 322-29-01; 301-80-23
NIP: 583-21-23-974

e-mail: kuratorium@kuratorium.gda.pl
<http://www.kuratorium.gda.pl>
REGON 006473076

WR.021.67.2011.BW

Gdańsk, dnia 03 czerwca 2011r.

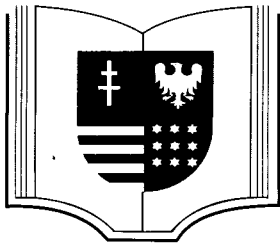
Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00-450 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 maja 2011 r. o sygnaturze ZEW/500/19-1/2011/MP informuję, że na stronie kuratorium zamieściliśmy prośbę do wszystkich dyrektorów szkół i placówek o podjęcie działań w celu zorganizowania dla dzieci (najlepiej z udziałem rodziców), zajęć wyjaśniających zasady bezpieczeństwa dzieci w kontakcie z psami (czy szerzej zwierzętami). Do prośby załączyliśmy również List Otwarty adresowany przez Pana do Rodziców i Opiekunów Dzieci.

Pomorski Wicekurator Oświaty

Elżbieta Wasilenko

Do wiadomości:
1. a/a

Kuratorium Oświaty w Kielcach

25-516 Kielce
Al. IX Wieków Kielc 3
e-mail: kurator@kuratorium.kielce.pl

tel. 0-41 344 33 58
fax 0-41 344 88 83
<http://kuratorium.kielce.pl>

KO.I.020.141.2011.RW

Kielce, 10 czerwca 2011r.

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 20 maja 2011r. (znak **ZEW/500/19-1/2011/MP**) w sprawie wdrożenia działań edukacyjnych podejmujących problem pogryzienia dzieci przez psy uprzejmie informuję o sposobach realizacji tego zadania przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty.

1. Na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach zamieszczono dwa komunikaty korespondujące z treścią wystąpienia:

- list otwarty Rzecznika Praw Dziecka w związku z przypadkami pogryzień dzieci przez psy (25 maja 2011r.);
- komunikat Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty w sprawie pogryzień przez psy (6 czerwca 2011r.);

oraz link do wystąpień Rzecznika Praw Dziecka w przedmiotowej sprawie do:

- Kuratorów Oświaty,
- rodziców i opiekunów,
- Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej S.A.
- Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2. Od trzech lat organizowana jest wojewódzka kampania „Kochane Pierwszaki” pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego, Wojewody Świętokrzyskiego, Diecezji Kieleckiej, Komendy Wojewódzkiej Policji i Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty, mająca na celu m.in. kształtowanie umiejętności i nawyków bezpiecznego zachowania się dzieci w sytuacjach zagrożenia ze strony psów oraz podnoszenia poziomu świadomości zagrożeń i skutków kontaktu z obcymi psami. Scenariusz imprezy uwzględniał m.in.:

- pogadankę na temat bezpiecznego zachowania się w kontakcie z psem,
- pokaz właściwego zachowania się wobec „bazańskich” psów i psów wykazujących agresję,
- pokaz tresury psa służbowego.

3. Zobowiązano dyrektorów szkół do uwzględnienia w szkolnych programach profilaktyki zagadnienia bezpiecznego zachowania się dzieci w kontakcie ze zwierzętami i zaproponowano przykładowe formy jego realizacji.

4. W naradach z dyrektorami szkół i placówek organizowanych w sierpniu 2011r. przed inauguracją nowego roku szkolnego zostanie uwzględniona problematyka pogryzień dzieci przez psy.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

KO.III. KO.III.571.2.2011.IB

Gorzów Wlkp., 10 czerwca 2011 r.

Sprawa: List otwarty Rzecznika Praw Dziecka

W odpowiedzi na pismo znak: ZEW/500/19-1/2011/MP w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa dzieci w związku z agresją psów i innych zwierząt, uprzejmie informuję, że prośbę Lubuskiego Kuratora Oświaty skierowaną do dyrektorów szkół i przedszkoli o przeprowadzenie zajęć przypominających o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa umieszczono na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., wraz z załączonym Listem Otwartym Rzecznika Praw Dziecka.

Powyższy list przekazywany będzie również wychowawcom kolonii i obozów w trakcie kontroli wypoczynku letniego w województwie lubuskim.

Lubuski Wicekurator Oświaty

Radosław Wróblewski

Kuratorium Oświaty we Wrocławiu

pl. Powstańców Warszawy 1, 50 – 951 Wrocław

Sekretariat Dolnośląskiego Kuratora Oświaty..... 71 340-63-70, fax 340-63-74
Sekretariat Dolnośląskiego Wicekuratora Oświaty..... 71 340-63-70, fax 340-63-74
Kancelaria Ogólna..... 71 343-36-59, 340-63-48
..... fax 71 340-61-08
Wydział Rozwoju Edukacji **71 340-63-51**
..... **fax 71 340-63-50**

KO.WRE.020.41.2011

Wrocław, dnia 12 lipca 2011 r.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00-450 Warszawa

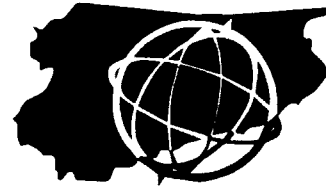
Szanowny Panie Gimnazjo,

w odpowiedzi na pismo nr ZEW/500/19-1/201/MP w sprawie problemu dotyczącego dzieci pogryzionych przez psy informujemy, że list Pana został zamieszczony na stronie internetowej Kuratorium Oświaty we Wrocławiu oraz przesłany pocztą elektroniczną do dyrektorów szkół i placówek województwa dolnośląskiego.

W ramach współpracy *Dolnośląskiej Rady do Spraw Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży* podejmowane są działania profilaktyczne prowadzone przez Policję zmierzające do upowszechnienia właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec zwierząt w tym psów. Przykładem jest organizowanie w szkołach i przedszkolach spotkań policjantów z udziałem przeszkolonych psów, w ramach których przeprowadzane są pogadanki dla dzieci i uczniów połączone z pokazem. Spotkania tego typu organizowane są z inicjatywy dyrektorów szkół/placówek jak również z okazji *Tygodnia dla Bezpieczeństwa* przeprowadzanego w czerwcu każdego roku z inicjatyw Dolnośląskiego Kuratora Oświaty we współpracy z Dolnośląską Radą do Spraw Bezpieczeństwa.

Poruszone przez Pana zagadnienie w kontekście profilaktyki jest również uwzględnione w założeniach programowych dolnośląskiego konkursu „*Pierwsza Pomoc*” dla dzieci 6-letnich, uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów, który odbywa się cyklicznie od wielu lat.

W przyszłym roku szkolnym Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Filia w Jeleniej Górze planuje organizację szkoleń dla nauczycieli z zakresu działań profilaktyczno – wychowawczych w kwestii kształtowania właściwych postaw dzieci i młodzieży w stosunku do zwierząt.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

WWR.571.15.2011.JJ.

Olsztyn, 12 lipca 2011 r.

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na Pana pismo z dnia 20 maja 2011 r., uprzejmie informuję, że w celu zmniejszenia liczby wypadków z udziałem psów, których ofiarami są dzieci, na stronie Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty zamieszczono: prośbę o podjęcie działań profilaktycznych w przedszkolach i szkołach, które mogłyby zapobiec podobnym wydarzeniom w przyszłości oraz „List otwarty do rodziców i opiekunów dzieci” Rzecznika Praw Dziecka. Zobowiązano dyrektorów w/w placówek oświatowych do przesłania do Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty informacji zwrotnej do końca czerwca 2011 r. o podjętych działaniach.

Z informacji uzyskanych od dyrektorów wynika, że „List otwarty do rodziców i opiekunów dzieci” Rzecznika Praw Dziecka” został odczytany na spotkaniach rad pedagogicznych oraz rozpropagowany poprzez przekazanie go dzieciom i rodzicom, samorządom lokalnym, zamieszczenie na tablicach informacyjnych i stronach internetowych szkół.

W szkołach i placówkach oświatowych województwa warmińsko-mazurskiego najczęściej podejmowano niżej wymienione działania i przedsięwzięcia profilaktyczne:

1. Zorganizowano apele szkolne, podczas których zapoznano uczniów z treścią pisma Rzecznika Praw Dziecka, przekazano informacje dotyczące obrony przed atakiem psa. W dniu zakończenia roku szkolnego zaapelowano do uczniów o ostrożność

w kontaktach ze zwierzętami, odczytano apel władz gminy mówiący o obowiązkach właścicieli psów, w tym o obowiązku szczepienia psów.

2. Wychowawcy klasowi, pedagodzy szkolni, lekarze weterynarii, pielęgniarki, pracownicy Policji, Sanepidu, funkcjonariusze Straży Miejskiej, przedstawiciele stowarzyszeń obrońców zwierząt przeprowadzili pogadanki i spotkania informacyjno-instruktażowe, zajęcia wyjaśniające zasady bezpieczeństwa dzieci w kontakcie ze zwierzętami (np.: „Bezpieczna zabawa - pies nie zawsze jest przyjacielem człowieka”, „Atak psa, jak bronić się przed ugryzieniem przez psa”, „Bezpieczne wakacje”, „Pomysły na dobre i bezpieczne spędzenie wakacji”, „Jak zachować się w stosunku do nieznanymi zwierząt?”). Dokonali również prezentacji odpowiednich zachowań w razie ataku psów i innych zwierząt (tzw. „pozycji żółwia”), przeprowadzili ćwiczenia symulacyjne. Uczniowie odgrywali scenki dramatyczne („Atakuje mnie pies”), układali ilustracje w historyjkach obrazkowych („Co byś zrobił gdybyś napotkał nieznaną zwierzę?”), uczestniczyli w zabawach kierowanych przez nauczyciela.
3. Zrealizowano programy edukacyjne, np.: „Bezpieczne Wakacje”, „Czy pies musi gryźć?”, „Żyj, ucz się i baw bezpiecznie” oraz zajęcia terenowe i warsztaty prowadzone przez przewodników i psychologów psów.
4. W klasach czwartych w ramach lekcji przyrody uczniowie uczyli się rozpoznawania objawów wścieklizny, ustalali zasady postępowania z psami oraz poznawali sposoby unikania sytuacji grożących pogryzieniem.
5. Zrealizowano zajęcia z bezpiecznego kontaktu z psem w ramach zajęć dogoterapii.
6. Spisywano kontrakty (np. „Bądź ostrożny”).
7. Na terenie szkół wywieszono okolicznościowe gazetki, reklamy, foldery, plakaty, rozpowszechniano ulotki informacyjne (np. „Przyjmij pozycję psa”), dzieciom przekazano komiks edukacyjny („Aby pies był Twoim przyjacielem”).
8. Ogłoszono konkursy: plastyczne oraz na plakat przedstawiający problematykę bezpiecznego kontaktu ze zwierzętami (prace zostały zaprezentowane w szkołach).
9. Na stronach internetowych szkół zamieszczono wizualizacje informacji odnoszących się do zasad zachowania w przypadku agresywnego zachowania psów, uczniom

pokazano prezentacje multimedialne i filmy edukacyjne (np. „Czy pies musi gryźć?”, „Co zrobić w razie ataku psa?”).

10. Podczas spotkań z rodzicami omówiono zasady bezpiecznego zachowania się w kontaktach z obcymi zwierzętami, szczególnie zwrócono uwagę na psy. Przedstawiono problematykę i zagadnienia wynikające z prawnej odpowiedzialności za skutki zachowania właścicieli zwierząt, a także obowiązku rodziców do opieki i ochrony dzieci przed agresją zwierząt.
11. List Rzecznika Praw Dziecka został zamieszczony w gablotach poszczególnych sołectw. Był odczytany również rodzicom na zakończenie roku szkolnego. We współpracy z sołtysem wsi poinformowano mieszkańców w formie pisemnego ogłoszenia o obowiązkach ciążących na właścicielach zwierząt, szczególnie psów.
12. W niektórych miejscowościach odbywały się imprezy środowiskowe typu festyny rodzinne „Trzymaj Formę” i pikniki „Bezpieczne Wakacje”, podczas których rodzice i uczniowie mogli uzyskać porady od specjalistów z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej dotyczące pierwszej pomocy przy pogryzieniu przez psa i inne zwierzęta. Odbyło się spotkanie z policjantem - przewodnikiem psa policyjnego. W trakcie spotkania uczniowie poznali zasady bezpiecznego zachowania w kontakcie z psem, dowiedzieli się też, jak należy się zachować w czasie ataku zwierzęcia.

Z powiatu
WARMIŃSKO-MAZURSKI
KURATOR OŚWIATY
G. Przasnyska
Grażyna Przasnyska

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32. 00-024 Warszawa

Warszawa, 9 sierpnia 2011 r.

WKS.5534.144.2011.AW

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

w odpowiedzi na pismo znak ZEW/500/19-1/2011/MP uprzejmie informuję, iż Mazowiecki Kurator Oświaty w celu zmniejszenia liczby wypadków z udziałem psów, w dniu 2 czerwca wystosował list do dyrektorów przedszkoli oraz szkół województwa mazowieckiego z prośbą o zorganizowanie zajęć wyjaśniających zasady bezpiecznych zachowań w sytuacjach zagrożeń spowodowanych przez te zwierzęta. List zamieszczony został na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Warszawie.

Jednocześnie uruchomione zostały dwa adresy e-mailowe, na które dyrektorzy przedszkoli oraz szkół przesyłali informację zwrotną dotyczącą działań podjętych w wyżej opisywanym zakresie.

Wśród najczęściej wymienianych przez dyrektorów działań profilaktycznych znalazły się:

- pogadanki;
- apele;
- prezentacje filmów instruktażowych wyjaśniających różne reakcje psów;
- prezentacje bezpiecznych zachowań w obecności psa przez przedstawicieli Straży Miejskiej;
- przekazano List otwarty Rzecznika Praw Dziecka rodzicom i opiekunom dzieci;
- materiały informacyjne na temat bezpiecznego kontaktu dzieci z czworonogami umieszczono na tablicach informacyjnych oraz w gazetkach szkolnych.

MAŁOPOLSKI KURATOR OŚWIATY

31-156 Kraków, ul. Basztowa 22 tel. (012) 422-99-18, fax 422-00-80

NP.5563.8.10.2011.PA

Kraków, 12 października 2011 r.

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka
ul. Przemysłowa 30/32
00 - 450 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 maja 2011 roku, znak: „ZEW/500/19-1/2011/MP” w sprawie zagrożenia bezpieczeństwa dzieci agresją zwierząt uprzejmie informuję, że Pana „List otwarty do rodziców i opiekunów dzieci” został zamieszczony 25 maja 2011 r. na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Krakowie.

Małopolski Kurator Oświaty

Aleksander Palczewski